

Утвърдил:

инж. Д. Илиев

*Директор на регионална инспекция по
околната среда и водите- Хасково*

Д О К Л А Д

За извършена проверка на място по изпълнение на условията и сроковете в Комплексно разрешително № 41-Н1/2012г., издадено на ТЕЦ“Марица - 3”АД, гр. Димитровград

На основание Заповед №44/2017 г. на Директора на РИОСВ – Хасково и в изпълнение на утвърден от МОСВ План за контролната дейност на инспекцията през 2017г., в периода 14.06.2017 г. до 19.06.2017 г. е извършена проверка на горивна инсталация инсталация над 50 MWth намираща се на работната площадка на ТЕЦ„Марица -3” АД, попадаща в обхвата на Приложение 4 на ЗООС. Дружеството е със седалище и адрес на управление: гр. Димитровград, промишлена зона, ЕИК126526421, представлявано от инж. Илиан Павлов – Изпълнителен директор.

I. Цел на проверката

Проверката се извършва във връзка с осъществяване на текущ контрол относно спазване изискванията на условията и сроковете в Комплексно разрешително № 41-Н1/2012г., издадено на ТЕЦ„Марица -3” АД.

II. Проверени инсталации и дейности:

- горивна инсталация инсталация над 50 MWth, включваща:
- котел ОР 380в(1бр.) за производство на електроенергия - 370 MWth;
- котли ПКМ-12(3 бр.) за производство на пара за собствени нужди-24 MWth (3 бр. котли по 8 MWth)
- изпълнение на условията и сроковете в Комплексно разрешително № 41-Н1/2012г.

III. Констатации от проверката:

При извършената проверка по изпълнението на условията и сроковете в Комплексно разрешително №41-Н1/2012 г., бяха направени следните констатации:

През периода на проверката котел ОР 380в не работи. Горивната инсталация на ТЕЦ „Марица – 3“ АД през2017г. е работила 474 часа (от 04.01.2017г. до 27.01.2017г.). През останалото време е в състояние на „студен резерв“, по диспечерско разпореждане.

Условие 3. Обхват. Разрешените с условие 3.6. промени в работата на инсталациите по условие 2. са изпълнени в предходен период. Операторът е

уведомил МОСВ и РИОСВ с писмо от 25.06.2012г. за въвеждане в експлоатация на съоръженията.

Условие 4. Капацитет на инсталациите. Условието се изпълнява. Разрешения капацитет не се превишава. За 2017г. инсталацията е работила 474 часа от 04.01. до 27.01.2017г., със средна топлинна мощност 195 MWth. През останалото време до момента на проверката е в „студен резерв“ по диспечерско разпореждане. Произведена е 30096 МВтч ел. енергия, изгорени са 39797т въглища и 2057000 куб. м. природен газ. През 2016г. инсталацията е работила общо 450 часа, за цялата година.

Условие 5. Управление на околната среда. Условието се изпълнява. Операторът прилага система за управление на околната среда, отговаряща на изискванията на условията в КР. Изготвен е актуализиран списък с отговорните лица и персонала които ще извършват конкретни дейности по изпълнението на условията от КР. Изготвена е програма за обучение на персонала през 2017г. Занятията ще се документират през м. септември. Прилага се инструкция за актуализация на изискваните с КР документи. Прилагат се писмени инструкции за оценка наличието на нови нормативни разпоредби към инсталацията по усл. 2. , както и инструкция за аварийно планиране и действия при аварии, която е актуализирана през 2015г.

Условие №7. Уведомяване.

Условие 7.2. Условието се изпълнява. Не са констатирани аварийни ситуации.

Условие 7.3. Условието се изпълнява. Резултатите от собствения мониторинг се представят съгласно изискванията.

Условие 8. Използване на ресурси.

Условие 8.1. Използване на вода. Условието се изпълнява. Издадено е разрешително от БД за водовземане съгласно закона за водите. Не се надвишават посочените количества използвана вода. Разработена е и се прилагат инструкции за поддръжка на основните консуматори на вода за производствени нужди - багерни, смивани, питателни, технически и помпи за процесна вода. Прилага се инструкция за поддържане на водопроводната мрежа, резултатите от проверките се отразяват в дневник. На 28.02. 2017г. е констатиран теч и са предприети коригиращи мерки. Има монтирани водомерни устройства за отчитане на ползваните водни обеми за производствени нужди, които са пломбирани от БД ИБР. Разработена е и се прилага инструкция за измерване/изчисляване и документиране на изразходваните количества вода при работа на Горивна инсталация с номинална топлинна мощност над 50 MW като се отчита обща месечна и годишна консумация, информацията се документира в дневници. Разработена е и се прилага инструкция за следене на съответствието на изразходваните количества вода. Резултатите се документират. За констатирани несъответствия през проверявания период са съставени констативни протоколи. Резултатите от проверките на техническото състояние на водопроводната мрежа, установяване на течове и предприетите действия за тяхното отстраняване се документират в дневници.

Условие 8.2. Енергия. Условието се изпълнява. Консумираната електро- и топлоенергия се отчита. Годишната норма за ефективност при употреба на електро- и топлоенергия се докладва с ГДОС. Всички инструкции, които се изискват са актуализирани през 2015г., съгласно изискването да се актуализират на три годишен период. Прилага се инструкцията за отчитане на съответствието относно консумираната електро – и топлоенергия. Прилагат се работни инструкции за поддръжка и експлоатация на основните консуматори на електро- и топлоенергия. Констатациите от проверките на топлопреносната мрежа се отразяват в “Дневник за дефекти” по цеховете.

Условие 8.3. Използване на спомагателни материали и горива. Условието се изпълнява. Употребяваните при работата на Горивната инсталация спомагателни материали посочени в Таблица 8.3.1.1., не се различават по вид и не превишават съответните количества. Притежателят на разрешителното прилага инструкцията за измерване, изчисляване и документиране на използваните количества горива и спомагателни материали за Горивна инсталация с номинална мощност над 50 MWth – котел ОР 380в и котли ПКМ -12.

Консумацията на спомагателни материали и горива се отчита годишно и се изчислява разхода на всеки материал за единица произведена продукция, съгласно усл. 6.5.1 от КР.

Консумацията на спомагателни материали за единица продукция се изчислява, като съответното количество се раздели на общото производство от Горивната инсталация (Производство от котел ОР-380в+ Производство от котли ПКМ- 12)в MWth. Притежателя на настоящото разрешително прилага инструкцията за оценка на съответствието на годишната употреба на спомагателни материали и горива за Горивна инсталация с номинална мощност над 50 MWth с условията на разрешителното. Инструкцията съдържа мерки за установяване на причините за несъответствията и предприемане на коригиращи действия. Всички химични вещества в самостоятелен вид и в смеси, класифицирани в една или повече категории на опасност, съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008 относно класифицирането, етикетиранието и опаковането на вещества и смеси са опаковани, етикетирани и снабдени с информационни листове за безопасност. Информационните листове за безопасност отговарят на изискванията на Приложение II на Регламент (ЕО) 1907/2006 (REACH). Притежателят на настоящото разрешително съхранява на площадката и представи при проверката копия от информационните листове за безопасност на използваните опасни химични вещества и смеси, спомагателни материали и горива. Притежателят на настоящото разрешително съхранява спомагателни материали и горива в складовете за съхранение посочени в Приложение V-7 и V-8 от заявлението. Притежателят на настоящото разрешително осъществява съхранението на спомагателни материали, смеси и горива в резервоарите, посочени на Приложение V-7 и Приложение V-8 от заявлението. За всички обваловани площи не се допуска наличие на течност в обема им и наличие на неконтролирани връзки с канализацията. Притежателят на настоящото разрешително прилага писмена инструкция за поддръжка на маслени и мазутни резервоари в котло-турбинен

цех. За оценка на техническото състояние на резервоарите се извършва техническо обследване, което бива частично (извършва се на 2.5 г.) и пълно (извършва се не по-рядко от веднъж на 10 г.). Притежателят на настоящото разрешително прилага инструкция за поддръжка и периодична проверка на съответствието на съоръженията и площадките за съхранение на спомагателни материали (сярна киселина и натриева основа) с експлоатационните изисквания и условията на КР. Началник цех "Химичен" изготвя ежегоден протокол за резултатите от периодичната оценка на съответствието на склада, площадката /обваловката/ и резервоарите за съхранение на реагенти и ги предава на Ръководител "Инспекторат". Притежателят на настоящото разрешително прилага инструкция за установяване и отстраняване на течове по преносната мрежа (маслена и мазутна) за течни спомагателни материали и горива в котло-турбинен цех. Извършват се периодично обходи, при които се проверява за: наличие на течове от тръбопроводите; целостта и здравината на изолациите на тръбопроводите; състояние на опорната конструкция на тръбопроводите. При регистрирани нарушения се извършват коригиращи действия. Притежателят на настоящото разрешително прилага инструкция за установяване и отстраняване на течове от резервоари или обваловки за течни спомагателни материали и горива. Персонал, изпълняващ условията – експлоатационен извършва ежедневен оглед. В журнал се записват установените дефекти, след което се предприемат мерки за отстраняването им. Не се планира промяна на мястото за съхранение на опасни спомагателни материали и горива.

Условие 9. Емисии в атмосферата. Условието се изпълнява. Условие 3.6. е изпълнено. Пречиствателните съоръжения (2бр. електрофилтри и СОИ) за пречистване на отпадъчните газове от изпускато устройство № К1 са изградени и въведени в експлоатация. Разработена е инструкция за контролираните параметри, оптималните стойности и честотата на мониторинг за всяко пречиствателно съоръжение. Информацията е изготвена и се съхранява в съответните цехове („Котлотурбинен“ цех, „Електрически“ цех и цех „СОИ“). Контролираните параметри, осигуряващи оптималната работа на ел. филтрите: mA и kV се записват на всеки два часа в оперативни дневници в цех „Електрически“. Контролираните параметри за работата на СОИ: рН и ниво в абсорбера се записват на всеки час в оперативни дневници в цех „Сероочистка“. Операторът извършва мониторинг на работата на пречиствателните съоръжения, в съответствие с разработената инструкция. Разработена е и се прилага инструкция. Всеки месец се изготвя „Справка за оценка на работата на електрофилтъра Блок 120 MW“. В случай на наличие на несъответствия се предприемат коригиращи действия. За работата на СОИ всеки месец се изготвят отчети, които се обобщават за всяко тримесечие. Изготвената информация по Условие 9.1.1.4. се съхранява в съответните цехове. Изготвените справки от проверките на съответствието на измерените стойности на контролираните параметри на пречиствателните съоръжения се съхраняват от оператора. Не са регистрирани несъответствия. Не са регистрирани превишения на дебита на отпадъчните газове, както и

превишения на НДЕ на емисиите на серен диоксид, азотни оксиди и прах, съгласно представените месечни доклади за извършени СНИ на ИУ К1.

Спазва се и средномесечната степен да десулфуризация. Не се експлоатират други организирани източници на емисии, освен описаните в Условие 9.2.2. Разпалването се извършва с газови горелки. В случай на разпалване и при аварийни ситуации емисиите се отвеждат през изпускащо устройство К №2. След влизане на горивната инсталация в нормален режим на работа отпадъчните газове се изпускат през изпускащо устройство К № 1. Инструкцията за извършване на периодична оценка на съответствието на измерените стойности на контролираните параметри с определените в разрешителното емисионни норми е разработена и се прилага. Операторът изпълнява задълженията си по обслужването на инсталации, съдържащи флуорирани парникови газове. Съгласно изискванията на Наредба № 1 от 17.02.2017 г. за реда и начина за обучение и издаване на документи за правоспособност на лица, извършващи дейности с оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове, както и за документирането и отчитането на емисиите на флуорсъдържащи парникови газове, операторът е представил информация в МОСВ с вх. № 158/14.02.2017г. Всички емисии на вредни вещества от инсталацията се изпускат в атмосферния въздух организирано през изпускащите устройства. Инструкцията за периодична оценка за наличието на източници на неорганизираните емисии на площадката е разработена и се прилага. Съгласно разработената инструкция се изготвя „Отчет от контрола на пречиствателните и технологичните съоръжения на Котел ОР-380“ на всяко тримесечие. Извършват се проверки през месеца, като се изготвя тримесечен отчет от контрола на пречиствателните и технологични съоръжения в цех „Въглеподаване“. При наличие на неорганизираните емисии се предприемат всички необходими мерки. На производствената площадка не се извършват дейности, които са източници на миризми. Не са регистрирани случаи на неприятни миризми. Разработена е инструкция за периодична оценка на спазването на мерките за предотвратяване/намаляване емисиите на интензивно миришещи вещества. През 2016г. са регистрирани 7 превишения на ПС за СЧН и едно на ПС за СДН на серен диоксид от АИС „Раковски“, гр. Димитровград. Превишенията са регистрирани на 6.11.2016г., 19.11.2016г. и 20.12.2016г. На 06.11.2016г. операторът предприема действия, като увеличава степента на сероочистка. На 19.11.2016г. горивната инсталация не е работила. Разработена е и представена в РИОСВ – Хасково схема за намаляване на масовия поток на SO₂ при наднормени емисии в атмосферния въздух в района. При регистриране от АИС “Раковски”, гр. Димитровград, на две последователни превишавания на средночасовата прагова стойност за съдържание на серен диоксид в атмосферния въздух (350 µg/m³), операторът предприема необходимите действия. Операторът извършва собствени непрекъснати измервания на емисиите на вредни вещества в отпадъчните газове, съгласно, заложените в КР изисквания. През 2016г. горивната инсталация е работила 61 часа без функциониращи пречиствателни съоръжения, които не превишават регламентирани 120 часа. През 2016г. не е работено без функционираща апаратура за извършване на СНИ. Операторът

извършва собствени периодични измервания на емисиите на вредни вещества в отпадъчните газове, при спазване на изискванията. Операторът извършва собствени периодични измервания на емисиите на вредни вещества в отпадъчните газове, при спазване на изискванията. Операторът определя годишните количества на замърсителите, съгласно изискванията на Регламент № 166/2006г и ги докладва ежегодно чрез ГДОС. Резултатите от мониторинга се документират и съхраняват. Резултатите от мониторинга се документират и съхраняват. Резултатите от извършените проверки и оценка на съответствието на измерените стойности на контролираните показатели се документират и съхраняват.

Условие 10. Емисии на отпадъчни води.

Условието се изпълнява. Разрешените локални пречиствателни съоръжения за третиране на производствените отпадъчни води са налице и се експлоатират (утаителен басейн, неутрализационна яма, сепарираща шахта). Представени са контролираните параметри за всяко пречиствателно съоръжение, определени са оптималните стойности за всеки параметър, определена е честотата на мониторинг на стойностите на контролираните параметри. Прилага се инструкция за поддържане на оптимални стойности на технологичните параметри, осигуряващи оптимален режим на пречиствателните съоръжения. Извършва се мониторинг на работата на пречиствателните съоръжения в съответствие с изготвената инструкция. Резултатите се документират и съхраняват. Извършва се периодична оценка на съответствието на измерените стойности на контролираните параметри за всяко пречиствателно съоръжение с определените оптимални стойности. При констатиране на несъответствия се предприемат коригиращи действия. Периодично се извършват проверки на канализационната мрежа, съгласно изготвената инструкция, при установяване на течове се отразяват в дневници се предприемат коригиращи действия. Не е извършван мониторинг на производствени отпадъчни води от площадката, тъй като инсталацията не е работила – по диспечерско разпореждане е в състояние на „студен резерв“. След изпълнение на условие 3.6. и въвеждане на площадката за временно съхранение и осушаване в експлоатация водите от продувката на циркулационната, охладителна система, водите след неутрализационна шахта и дъждовните води от въглищно стопанство и от миене на производствени помещения, след утаяване се отвеждат в затворена обратна система на сгуропепелоизвоза. Не са констатирани залпови изпускания на замърсяващи вещества в р. Марица, в следствие на аварии. Количеството на замърсителите се изчислява съгласно разработена инструкция. Прилага се инструкция за оценка на съответствието на резултатите от мониторинга с утвърдените индивидуални емисионни норми, не са констатирани несъответствия. Охлаждащите води се заустват като част от смесен поток, при спазване на изискванията, регламентирани с условията.

Условие 11. Управление на отпадъците. Условието се изпълнява.

Образуваните отпадъци при работата на инсталацията по условие 2 не се различават по вид (код и наименование) и не превишават количествата разрешени с КР. Прилага се инструкция, актуализирана на 20.03.2014г. за

периодична оценка на съответствието на нормите за ефективност при образуването на отпадъци с определените такива в КР, при установяване на несъответствия се предприемат коригиращи мерки. Отпадъците образувани на площадката се събират определени места, съгласно изискванията на Наредбата за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци. Събирането на отпадъците се осъществява по представена схема, в съответствие с изискванията на нормативната уредба. Операторът събира образувания на площадката отпадък с код 20 01 21*-флуоресцентни тръби и др. разделно, в закрито и обозначено помещение. Отпадъци с код 13 01 10*; 13 02 05*; 13 03 07* се събират в подходящи съдове. Прилага се инструкция, актуализирана на 20.03.2014г. за периодична оценка на съответствието на събирането на отпадъците с условията в разрешителното, на причините за установените несъответствия и за предприемане на коригиращи действия. Спазва се изискването за временно съхраняване на отпадъците, определени с условие 11.1. на обособени площадки, отговарящи на изискванията на КР, които са обозначени на "Генерален план" – приложение към заявлението за издаване на КР. Опасните отпадъци, образувани от производствената дейност се съхраняват в подходящи съдове, съгласно изискванията. Отпадък с код 20 01 21*-флуоресцентни тръби и др. се съхраняват временно на закритата, оградена и обозначена площадка, която е в съответствие с ген. плана. Осигурено е необходимото количество сяр. Няма осигурен херметичен съд, поради липса на необходимост, тъй като отпадъците се съхраняват цели, без да се допуска счупването им в транспортни опаковки. Нехлорирани хидравлични, моторни, смазочни, изолационни и толопредаващи масла се съхраняват временно на бетонирана, оградена и обозначена площадка. Площадката за временно съхранение на отпадъци с код 120101; 191001; 161106; 190905; 120103; 191002 е с трайна настилка, местата за съхранение на отпадъците са ясно отделени. Определената площадка № 73, която е бетонирана към момента не се използва за съхранение на отпадъци с код 100101, 100102, 100105. Площадката за временно съхранение на изолационни материали съдържащи азбест е закритата и заключваща се. Не се смесват опасни отпадъци с други отпадъци, оползотворими не се смесват с неоползотворими отпадъци, опасни отпадъци не се разреждат с други отпадъци. Прилага се инструкция, от 20.03.2014г. за оценка на съответствието на временното съхранение на отпадъци с условията на КР. Спазва се изискването за транспортиране извън територията на площадката се предават отпадъци съгласно условие 11.1.1. на фирми притежаващи необходимите разрешителни. Отпадък с код 170101 се транспортира до сгуроотвалите, и се оползотворява за поддръжка на пътища. Отпадъци с код 100101, 100102, 100105 се транспортират с хидротранспорт до площадка за временно съхранение и осушаване на територията на сгуроотвал „Галдушки ливади“. При транспортиране на опасни и неопасни отпадъци се подготвят ИД по Приложение 8 от Наредба № 1/2014г. при транспортиране на отпадъци се изготвят необходимите документи и се представят при поискване. Прилага се инструкция, от 20.03.2014г. за периодична оценка на съответствието на транспортирането на отпадъците с условията на КР. Предадени са отпадъци за

оползотворяване на „Ивонс метал“ ЕООД. Прилага се инструкцията за оценка на съответствието на оползотворяването на отпадъци. Няма предадени отпадъци за обезвреждане. Депата за неопасни отпадъци „Горен бюк“ и „Галдушки ливади“ не са изградени и не са въведени в експлоатация. Не се извършва депониране на отпадъци с код 100101, 100102 и 100105 на сгуроотвалите. Прилага се инструкцията за оценка на съответствието на обезвреждане на отпадъци. Количествата на генерираните на площадката отпадъци се измерват/изчисляват. Прилага се инструкцията, от 20.03.2014г. за оценка на съответствието на наблюдаваните годишни количества образувани отпадъци и стойностите на норми за ефективност при образуването на отпадъци. Не е извършен анализ на образуваните отпадъци при производствената дейност, поради липса на необходимост. Основно охарактеризиране е извършено по документи на 16.03.2016г. Дейностите по управление на отпадъци се отразяват в отчетна книга – заверена на 24.03.2013г. Годишният отчет за 2016г. е представен в ИАОС. Документират се всички измервани/изчислявани количества на отпадъците и се докладват като част от ГДОС образуваните годишни количества отпадъци, както и изчислените стойности на годишните норми за ефективност по инсталации, извършва се оценка на съответствието.

Условие 12. Шум. Условието се изпълнява. Не са регистрирани превишения на граничните стойности на еквивалентното ниво на шум и в мястото на въздействие. Извършени са собствени периодични измервания на нивата на шум по границата на производствената площадка на 15.12.2016г. Не са регистрирани превишения на нивата на шум в измерителните точки и в мястото на въздействие -жилищната зона на гр.Димитровград. Разработена и се прилага инструкцията за наблюдение на показателите. Разработена е и се прилага инструкцията за оценка на съответствието на установените еквивалентните нива на шум по границата на производствената площадка и в мястото на въздействие. Резултатите се документират и съхраняват. Резултатите от оценката на съответствието са документирани, съхраняват се и се докладват в ГДОС.

Условие 13А.Опазване на подземните води от замърсяване. Условието се изпълнява. Не се извършва инжектиране, реинжектиране, пряко или непряко въвеждане на приоритетно опасни, приоритетни, опасни и вредни вещества в подземните води. Има инструкцията за периодична проверка за наличие на течове от тръбопроводи и оборудване, разположени на открито, установяване на причините и отстраняване на течовете. Прилага се. Налични са сорбиращи материали, съхраняват се на определените за това места. Прилага се инструкцията за отстраняване на разливи от вещества/препарати, които могат да замърсят почвата/подземните води и третиране на образуваните отпадъци, съдържаща мерки за отстраняване на разливи и/или изливания на вредни и опасни вещества върху производствената площадка (включително и в обвалованите зони). Товаро-разтоварните работи на площадката се извършват на определените за това места. Извършват се анализи на подземни води от акредитирана лаборатория. Прилага се инструкцията за оценка на съответствието на замърсителите в подземните води. Резултатите се документират и съхраняват. Резултатите от мониторинга се

представят в БД. Не се е налагало да се извършват ремонти (инсталацията е работила само през м. януари, след това е в „студен резерв” по диспечерско разпореждане. Не са установени разливи. Не са констатирани аварийни ситуации.

Условие 14.Предотвратяване и действия при аварии. Условието се изпълнява. Разработен е и се спазва вътрешен аварийен план.Извършена е оценка за изпускане на опасни вещества в следствие на авария. През 2017г. не са възниквали аварийни ситуации, оказващи въздействие върху здравето на населението и околната среда. Изготвена е оценка за възможни случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и за причинени екологични щети и за минималния размер на разходите за тяхното изпълнение.

Условие 15. Преходни и анормални режими на работа. Условието се изпълнява. Изготвена е инструкция за пускане и спиране на пречиствателните съоръжения съответно преди или след спиране на производствените инсталации свързани с тях. Инструкцията е актуализирана през м. февруари 2015г. Разработен е и се прилага план за мониторинг при анормални режуими на работа на инсталациите. Не е вземано решение за прекратяване на дейността.

IV. Предписания, срокове за изпълнение, отговорници: Няма издадени предписания.

V. Съответствие, последващ контрол. При проверката не са констатирани несъответствия и не се налага последващ контрол.